

I NT 2/3 2005 talar Ingdahl (Tankesmedjan Eudoxa) och Fjellner (Europaparlamentariker) om kost och fetma och anser att det personliga ansvarstagandet skall råda framför förbud, begränsningar och beskattning. I NT 7/4 2005 resonerade jag på samma tema, med den avslutade frågan om vad vi egentligen får ta till, när det personliga ansvarstagandet faktiskt brister.

I NT 21/7 2005 kan vi läsa om Konsumentföreningen Stockholms kartläggning av näringsinnehållet i livsmedel som marknadsförs till barn. Av informationen att döma bör vi kunna konstatera att livsmedelsindustrins ansvarstagande brister. Vi kan också konstatera att det personliga ansvarstagandet hos konsumenterna brister.

Vad kan skälet vara för livsmedelsindustrin, att brista i sitt ansvarstagande? Sannolikt pengar, pengar och kanske inte något annat än pengar. Socker och fett tillför smak och finess till maten. Det förhöjer, smakar gott för väldigt många. Konsumenten tilltalar av det som smakar gott. Det som tilltalar konsumenten ger gott klirr i industrins kassa.

Bortglömt är, att allt som smakar gott, inte är gott för individens eller samhällets väl. Kosten kan generera övervikt och hälsosvikt, som i sin tur genererar sådant som sjukdom, arbetslöshet, resignation och utslagning. Negativ tyngd för individens hälsa och välmående, och negativ tyngd för stadskassans väl.

Vad kan skälet vara för konsumenten att brista i sitt ansvarstagande? Gott? Kortsiktigt seende? Stress? Ork i livets alla måsten? Socker och sött faller människorna i smaken. Frestande reklam med leksakslöften tilltalar barnen. Ibland också föräldrarna. Frånvaro av krass kunskap om livsmedlets innehåll och kostens faktiska inverkan på hälsan. Eller frånvaro av ork att reagera. Frånvaro av tro att vi, som konsumenter, kan påverka valet av varor på hyllan i butiken.

Frånvaron av vettiga varor gör att valet ofta, kanske för familjefridens skull eller i resignationens tecken, blir det som faktiskt finns tillgängligt. Just där, på bästa marknadsföringsplats, står just det du inte bör köpa. Socker och fett i sort och mängd, till massiv onyttia för dig och de dina.

Vem är det som har att ta sitt ansvar, för förbättrad kost och förbättrad hälsa? Vem är det som har att ta ansvar för vårt välmående?

Livsmedelsindustrin som tjänar goda pengar på konsumentens önskan. Varför skall de byta spår?

Barnen som älskar sött och inte vet dess konsekvenser för sin hälsa, och vad som komma skall när kosten, livsföringen och tidens gång så småningom tar ut sin rätt. Vi vuxna, kloka, insiktsfulla föräldrar och övriga konsumenter, som i tidens stress tar vad som står närmast och blundar för vad vi gör mot våra barn och mot oss själva. Vi alla, som inte orkar slåss mot den industri som matar oss med socker och fett – även i det som skall tillföra aktiv och konstruktiv näring. Mat skall vara levande, nyttig och tillförade. Mat skall vara inte genomdöd, meningslös eller massivt onyttig.

Ansvarstagande hos myndigheterna brister - att tillse att forskning om kostens inverkan på människor kommer medborgarna till del, på ett lättillgängligt, tydligt och informativt sätt. Det brister hos utbildningsinstanserna - att tillse att lärare och personal i skolan har god kunskap som för hälsosamma produkter till matbordet såväl i skola som i hemmen. Det brister hos producenter och säljande företag - att inte sälja sådana varor som skadar människorna. Det brister även hos oss konsumenter - att inte köpa sådana varor som skadar oss själva och de våra. Föräldrarna brister - när vi låta lättjan eller tidsbristen att ta över utan istället aktivt söka information om förutsättningar för hälsosamma varor till våra barn och oss själva. Ansvarstagande hos politiker - att styra oss i lag, moral och lagom instruktioner, att få människorna i landet att leva sunt och friskt till gagn för hälsa och statens finanser.

Vem...vilka...har att börja? Säkert är det någon annan, än just jag...Är det kanske du?

Anette Grinde

anette@foretagshuset.net